

Prost, četrti in sobota
izhaja in velja v Mariboru
brez pošiljanja na
dom za vsa leta sgl. — k.
za pol leta . . . 4 . . .
za četrt leta . . . 20 . . .
Po pošti:
Za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 . . .
za četrt leta 2 . . . 60 . . .
Vredništvo in opravištev
je na stolnem trgu (Dom-
plate) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniha:
Za navadno dvestopunc
vrsta se plačuje
6 kr., če se tiskane štirikrat
5 kr., če se tiska štirikrat
4 kr., če se tiska štirikrat,
vele pismenke se plaču-
jejo po prostoru.
Za vsak tisk je plačat-
kolek (štempelj) za 30 k.
Kopirski se ne vračajo,
dopisi naj se blagovajno
frankujejo.

Št. 93.

V Mariboru 10. avgusta 1869.

Tečaj II.

Tabor v Ormužu

8. avgusta se je izvrstno, v najlepšem redu dokončal. Na-
zočih je bilo nad 9000 Slovencev. Iz Hrvaškega, posebno iz Va-
raždina je bilo prišlo čez 400 gostov. Prvosednik je bil g. dr.
Razlag, njegov namestnik g. dr. Zarnik, vladni komisar g. Kolenc
iz Ptuja. Govorili so: g. dr. Zarnik in dr. Vošnjak o zedinjeni
Sloveniji, g. A. Tomšič o vpeljavi slovenskega jezika v urade, g.
dr. Razlag o slovenskih šolah, g. Božidar Raič o odgojevanji slo-
venske mladine, g. dr. Petovar o napravi hranilnice za ormuški
okraj, g. dr. Zarnik o mostu, ki bi se imel na stroške štajerskega in
hrvaškega deželnega zbora napraviti pri Ormužu čez Dravo. Vse
točke so se navdušeno in soglasno sprejele. G. Raiča poziv, naj
zbrana mladina prisega sveto prisego, da ostane zvesta svojemu
narodu, vzbudil je neizmerno navdušenje. Po nasvetu g. dr. Zarnika
je zbrana množica soglasno protestovala proti vsem sklepom v Celji
zbranih nemškutarjev, ki bi bili protivni taborskim sklepom in
rodovim željem in potrebam. Natančneje prihodnjič.

Shod nemškutarjev v Celji.

Iz Celja, 9. avg. [Izv. dop.]

Dakle končano je in rešeni smo tudi tega strašanskega shoda štajerskih
ustavoljubnežev, kateri je vsem prijateljem štajerskega slovenskega ljud-
stva naenkrat konec storiti pretil. Srečnejše, ko bi si kedaj mislili. Ta
shod je za nas najmanj tisto važnost doseči mislil, kakor belgijsko pitanje
za evropsko politiko. Zunanji bliše, notrajna votlost, nikde prave na-
vdušenosti, niti med samimi osnovatelji gorečnosti, nego poparjenost čez
svojo brezspesnost; nikjer nikake ideje, nikakega liberalnega principa, nego
obrekovanje naših narodnih mož, dobrikanje ljudstvu — kterege nazočega ni
bilo — negiranje vsega narodnega prizadetja, samo protuslovje: to je v
kratkem značaj zborovanja. Kar je enemu govorniku služilo za sredstvo, to
je bilo drugemu namen; enemu je bilo zedinjenje Slovencev nesreča za naš
narod, drugemu edinstvo velike Nemčije ideal, kakor je kteremu bolje pri-
svalo. Enemu je jezik prvi dar, kterege smo od Boga dobili, in kateri nas
ravno človeka dela, za drugega je jezik brez vrednosti, prvo in važno je
svoboda, tudi mogoča brez obzira na kateri koli jezik. Pogledajmo si vendar
malo bolje zbor ustavoljubnežev, in ločimo ga v šlovesnost in pa v njihovo
zborovanje.

Ko sem zjutraj svojega nekdanjega profesorja z znakom odbornika
na ulici zagledal, mi nehoté črtica iz ruske zgodovine pretečenega stoletja,
ktero nam je nekdanj g. profesor tako lepo razlagal, na misel pride, in ktera
shode ustavovernih na slov. deželi dobro ilustrira. Nek ruski minister je ho-
tel svojo carico prepričati, kako blaženo ona vlada, in kako srečno je pod

njo rusko ljudstvo; vede njo tedaj v južni najrevnejši kraj njenega cesarstva.
Naročal pa je neke tedne pred, da si morajo tamošnji prebivalci pod milim
nebo šotore postaviti, se v lepo obleko obleči, z vinom in mesom preskr-
beti, in če se cesarica mimo pelja, morajo od veselja peti in plesati. Tako
se je tudi zgodilo, in ko cesarica to vidi, je mislila, da bolj srečnega ljud-
stva od njenega ni. Tak obraz je tudi shod štajerskih ustavovernikov v Celji
imel, da bi od dalje prišedši videli, kako nemški in ustavoverni so celjski
prebivalci. Na komando tukajšnjih usnarjev so se morale hiše okinčati, na
znano ustrežljivost gospej se je apeliralo, kakor da bi najmanj v krvavi bitki
za domovino ranjeni se sprejeti in postreči morali; dolgi venci iz hrastovega
perja so se preprezali po hišah; da je množina gospej godrnjala, to
nikogar ne briga. Ravno tako na komando so se zastave šivale, da je trgovec
množino tkanine zmanjkalo, in res velikanske zastave so po ulicah v čudni zmezi
puhale; zraven štajerske, ta dan nar bolj spoštovane je bila avstrijska, nemška,
ogerska in pozor — tudi dosti klafter dolga pruska, vse iz čistega avstrij-
skega patriotizma! Naj bolj moderna barva je bila ta dan zelenobela; klo-
buki pevcev, kape, pušenci, kateri so se med prišedše goste delili, roba go-
spodičin, traki na prsih, vse je bilo zeleno-belo, vse za nerazdružljivo Štirsko.
Prav pronansirano z nemško zastavo okinčanih hiš je bilo 9, med njimi se
vé, da četiri spadajo na štirivoglatno trdnjavo, pet je bilo lepih slovenskih.
Kar se tiče shoda posebej, tako smo v tem „enako misleči“ z stavovernimi,
da je bolj nesrečno izpal, kakor bi si mi, ali oni mislili, in odkril nam je
celo slabost naše nasprotne stranke jako jasno. Vdeležilo se je vseh skupaj
kajih 400, med temi je bilo 200 domačih mestljanov in 200 zunajnih. Od
ljudstva se ni nihče vdeležil, v celem mestu ni bilo pravega kmeta videti.
Cela savinska dolina je bila, kakor zadelana, ni bilo enega kmeta iz tega
kraja videti. Med zbranimi je bilo sto od ml. g. Schmid-a najetih tesarjev,
da bi na vso moč „hoch“ klicali. Z ljubljanskim vlakom jih je prišlo kajih
šestdeset, med njimi g. Dežman, Kässbacher, dr. Suppan, dr. Schrei in drugi,
kteri so pri tej priliki svoje znane v Celji obiskati hoteli. Male kontingente
so bližnji trgi poslali, kakor n. pr. iz Ptuja, iz Ljutomer 20 nemških libe-
ralnih Slovencev, kakor so se s svojim vodjem g. Högelspergerjem imenovali,
proti „klerikalnim“ Slovincem. Dosti več jih tudi ni od severne strani pri-
šlo, od koder so jih celo armado pričakovali, posebno ko se je reklo, da je
1600 kart razdeljenih. Vse upanje so še tedaj na vlak stavili, kateri nam
Mariborčane in Gračane pripelje. Ali kako smo se gledali, na kolodvoru pol
zbranega Celja, ko poštni vlak prihrupi in seboj kajih 40 navadnih popot-
nikov pripeljala. Mislili smo, kako to, da zdaj naenkrat nehoté v Celje
priti. Edina tolažba še je bila, ko so nam iz Maribora s poštnim vlakom
prišedši, rekli, da še celi ekstravlak za njimi pride. Snovalni odbor je nam-
reč „stationschefu“ naznanil, da od graškega kraja pride kajih 1000 gostov,
naj skrbi za voze, da ne pridejo v zadrego. „Stationschef“ telegrafira tedaj
v Gradec, naj dosti vozove naprej pošljejo; razdelijo tedaj poštni vlak in dru-
gega samo za celjske goste pustijo. In glej, ko je vsakemu že kajih pet-
deset „hoch“ v grlu tičalo, pride naznanjeni rešitelj, posebni vlak s 13 va-
goni, med njimi je bilo 11 celo praznih, in v dveh je bilo 43 ustavoljub-
nežev, kateri so se od Gradca dalje na vseh postajah nabrali! Sevé da je
to osnovatelje strašno osupnilo. Iz Gradca so le udje demokratičnega

Listek.

Pětuškova ljubezen.

(Ruski pisal Ivan Sergejevič Turgenjev, poslovenil Podgoričan.)

(Dalje.)

Vasilisa ga bistro pogleda, zasmeje se, obrne od njega in z roko za-
sloni si usta.

„Morebiti na trg?“ — povpraša Ivan Afanasič in nasmehne se.

„Kako ste radovedni!“ — oponese mu Vasilisa.

„Zakaj sem izvedav?“ — zopet povpraša Pětuškov in maha z ro-
kama. „Narobe — znate tako —“ brž pristavi, kakor da bi ti besedi do
cela mogli razjasniti njegove misli.

„Moj rogljiček, ali ste ga sneli?“

„To je da,“ — odgovori Pětuškov posebno razkošen.

Vasilisa ide dalje, a zmerom se posmehuje.

„Denes imamo lepo vreme,“ — opazi Ivan Afanasič, „ali kaj hoje-
vate na izprehod?“

„Časi grem, gospod.“

„Oh, kako bi jaz rad . . .“

„Kaj bi radi?“

„Znajte, z vami sprehajat hodil se — za mestom —“

„Ta vaša želja ni mogoča.“

„Zakaj ne?“

„Oh, kakovi ste, res!“

„Ali ne zamerite . . .“ — umolkne: srečala sta nekovega gizdavega
kupa s kozjo brado v dolgej modrej suknji in toplej čapki — podobnej
velikej buči.

Pětuškov iz spodobnosti ostane malo za Vasiliso, ali precej jo zo-
pet doide.

„No, kaj najin izprehod?“

Vasilisa lokavo pogleda na-nj in zopet se nasmehne.

„Ali ste pripravljeni?“

„Pripravljen, na postrežbo.“

Vasilisa si pogladi lase in laže korači.

Ivan Afanasič se nasmehne in jame se trestiti od notranjega strahu,
nagne se malo na stran in z drhtečo roko objame krasotičino „taillo“.

Vasilisa vikne: „Ali, drznež, na ulici!“

„No, no, no, kaj še?“ — zagodrnja Ivan Afanasič.

„Sram vas bodi, na ulici . . . ne mudite se!“

„A — a — h, kako ste . . .“ — oponese Pětuškov in zarudi
nad ušesa.

Vasilisa se ustavi: „Idite sami naprej, gospod le idite —“

Pětuškov se poslovi. Ko pride domu, sede in celo uro sedi na stolu,
da se ne gane, tudi kadi ne. Naposled vzeme list papirja, namoči pero in
po dolgem premišljevanji spiše to-le pismo:

„Milostiva gospodičina,

Vasilisa Timofejevna!“

Jaz sem natorno miren človek, kako bi torej bil mogel vam siten
biti? Prav: pregrešil sem se vpricho vas, ali kar je res, to je res: zapeljale
so me bile rane gospoda Bulbicina, s katerim sem marsiktero uropotiral, sicer pa
vas pokorno prosim, nikar se ne jezite name, kajti jaz sem čutilj človek,
zato sleherni milost globoko čutim iz zgolj hvaležnosti. Ne hudobite se name
Vasilisa Timofejevna, prosim vas ves ponižen.

Vaš najposlušnejši sluga

Ivan Pětuškov.

Onizim odnese pismo na dom.

društva prišli, poslanci so sklep naredili, da se oni in njihova stranka ne vdeležijo.

Pol Celja je čakalo na kolodvoru goste, kar je tudi edino vsemu bolj imponanten obraz dalo. Tako se je šlo: naprej 6 štajerskih konjenikov, po gospodski ulici, nazaj po poštni, proti „Slonu“, kder se je zadrževalo, in od tod na dvorišče — v kloster. Za predsednika je bil izvoljen g. Anton Lassnigg. Okoli njega se je zbralo kakih 20 gubernikov, in na zborišču okoli odra se je postavilo štiri sto jako pohlevnih poslušalcev, med njimi zgorej omenjeni najeti delavci.

O točki programa, o razdelitvi Štajerske je govoril g. dr. Nekerman, poslanec celjski, kateri reče, da je Štajerska bogata, in da Kranjska druga nič nema, ko eno živino-zdravniško šolo. Za njim pride g. Dežman, naj bolj interesantna oseba, od kar nas je „Brenčelj“ tako dobro z njegovo figuro seznanil. On je proti razdelitvi štajerske dežele slovensko takole govoril: da je štajerska dežela z zemeljskimi zakladi jako zlo obdarjena, kranjska pa revna, da se Bogu smili in zraven še dosti dače plačuje; razdelitev štajerske dežele, in združenje spodnjega slov. Štajerja s Kranjsko bi tedaj za nas jako škodljiva bila, ker bi se naše bogastvo, kterega zdaj sami (?) uživamo, tudi med kranjsko deželo razdeliti moralo. Dalje pravi, da nam kranjska tudi v duševnem obziru nič ponuditi ne more. Priznal pa je, da so naši prvaki, zadnjega časa za duševni napredek slov. naroda zelo dosti storili. Dalje je hotel dokazati, da mi Slovenci nesmemo ustave zametati, ker so jo naši poslanci, ktere mi zelo čislamo, v njihovim glasovanjem potrdili. Za njim govori nek profesor g. Reichel, rojen Prus, o kterem druga ne vemo povedati, kakor da se je sam karakteriziral: da je na političnem polju še novinec. Njegov sermon je za učesce namerjen bil, pa ne za avstrijske politike. G. prof. Marek, kterega besede so vsikdar brez vseh zrelih misli, govori sicer ognjeno, ali s politiko on šalo dela, pravi pa, da bi edina sreča za nas Slovence bila, če bi nas velika Germanija popila, le tam je omika in in tedaj sreča in blagostanje.

G. prof. Fichner je govoril iz „N. Fr. Presse“, tedaj je tudi tako sirovo napadal slovenske može, kakor omenjeni list. Sicer tega njegova profsorska pamet ne vidi, da to ni nikaka čast, občno spoštovane može tako razzaljivo napadati, kedar se braniti ne morejo. Najbolj nam vseč je govoril g. Högelsperger, bilježnik iz Ljutomera, kateri pravi, da se pravi ravnopravnosti najbolj tako ustreže, ako bi se v srednjih šolah napravile paralelne šole, ena z slovenskim predavalnim jezikom, na kterih bi bil nemški jezik obligatni predmet, ena z nemškim predavalnim jezikom, na kterih bi bil slovenski jezik obligatni predmet. Ta predlog, kateri je tudi sprejet bil, je med poslušalci naj bolj dopadel, osnovatelji pa so jako glave majali, in ne verjamen, če bi ga pred poznali, da bi ga bili na oder pustili. Govoril pa je tudi neki g. dr. Jug. Kaj, nisem mogel razbrati, ker je ena misel (?) drugo podila, pa ni nobena glave imela. Edini vspeh je njegov govor ta imel, da je okoli dve sto poslušalcev pri njegovem govoru od zborišča odšlo. Bog nas varuj takih gubernikov. Pravi mi se, da je nekako takole govoril: Ne razdeljevajte se Štajerci, nego ostanite skupaj, ker po edinosti vsi narodi hrepene, in lahko morejo napredovati. Bog živi tiste, ki so nam poduk dali! Živio g. dr. Jug! Če nam obljubite, da boste na vsakem ustavovernem zboru govorili, in sicer prvi govorili, Vam prisežemo, da nikoli takim zborom ne bomo ovir delali. Kmet od Maribora, g. Wrätzl, pravi, da je ločitev od Štajerske takoreh, kakor ločitev od katoliške cerkve; ostanimo tedaj skupaj, in Bog nam bode delo požegnal. G. Seidel spet ni bil pripravljen, nego je samo proti konkordatu neki članek iz ljubljanskega „Tagblatta“ prečital. Govorili so so neki Prusi za veliko Nemčijo, posebno nek protestantovski pater iz Gradca, brez pomena. To imate tedaj sliko tistega hudega zbora, menda se prepričate, da nam je malo nevaren; slobodno pa rečemo, da smo ga zadnjekrat na slovenskem Štajerju videli.

Dopisi.

Iz Ljubljane 8. avgusta. Že čisto smo govorili o grdih stvarih, ktere v Ljubljani navadno počenja vojaci Hujnovoga polka. Pa zdaj hočemo v „Slov. Narodu“, ako dovoli vredništvo, tem sijajnim činom odločiti poseben oddelek po imenu škandalna kronika vojaška. — Letos o porcijunkuli je zopet v Ljubljano k frančiškonom bilo na proščenje prišlo toliko babic, kakor vsako leto. Ko bi bilo po naše, odpravili bi se vsi božji potje, in posebno tudi porcijunkula, pri kterej se po noči godi mrzkóte, da ni povedati. Taki potje čisto niso božji potje. Pred frančiškansko cerkvijo babe pogrnene leže po stopnicah in golih tleh, kakor jeseni lan po travniku, in okoli njih lazijo stari in mladi babji Gregorji. Ta par se zgubi na levo, drugi na desno v kake temne ulice itd. A ne leže samo pred mešniško cerkvijo, nego tudi po drugod, posebno tam okrog stolne cerkve. Nekatere se tudi posamezne že v poznej noči klatijo po mestu. Česa iščejo, ni treba pripovedovati, a toliko vem, da gotovo ne odpustkov. Ležalo je letos cel ograbelek teh bab tudi tam okoli škofjega poslopja. Ena izmed njih že priletnejša, bila je nekoliko v stran odmaknena bolj na samem, ter ni baš čakala, kakor je podoba, nikakoršne zanimljive dogodbe. Bilo je že pozno v noči, ko pride Hujnovec, ter jej oznani, po kaj je prišel. Baba je zakričala, a vojak potegnil bajonet in jej tako zamašil usta. Hitro na to pride patrolja, ktera je potem babo vlekla v mestno hišo a vojaka pustila. Kako so naši policaji, kteri so tako srdito lovili Slovence, ki so klicali: „živijo!“, milostivi razgrajalnim vojakom, priča tudi naslednja prigodba. Te dni je ob 2. uri po polu noči prišla od kolodvora po Blatni vasi družba vinjenih Hujnovih častnikov, kteri so s sabljami ropotali in glasno peli neko nemško pesem. Policaja pred Dežmanom na stražo postavljena, hitro nekom izgineta, ko začutita, da proti njima greoč prepevajo častniki nemško pesem a ne Slovenci: „naprej zastave slave.“ Ali je policajem tako naročeno ali delajo sami ob sebi, tega ne vemo, nego to dobro vemo, da so policaji postavljeni ustrahovati vsak nered bodi si vojaških ali nevojaških ljudi.

„Triester Ztg.“ 4. dan t. m. piše: po nasvetu dr. Picciole se je mestno svetovalstvo 3. dan t. m. zbralo v izredno sejo, v katero je bilo prišlo 28 svetnikov. Dr. Picciola je svetoval, naglo storiti, česar je treba, da se narod vpokoji in ubranijo take dogodbe, kakoršna je bila 1. dan t. m., ter je dejanski dokazal, da je postopanje izvrševalnih uradnih služabnikov bilo v debelem nasprotju z ustavnimi zakoni. Po daljšem razgovoru ter ko je bil umolknil c. komisar g. dvorni svetnik Fidler, kateri je zagovarjal vlado, sklenilo se je soglasno: mestno svetovalstvo izreka, da, kakor in kolikor so tržaški vladni slugi 1. dan t. m. podpirali novo katoliško društvo v njega 1. zboru, to je proti svobodoljubnim državnim uredbam, in kakor so se o tej priliki javne straže vedle meščanom, to je neredno (excessiv), nepremišljeno ter protivno zdajnim zakonom, in sklene, — in sklene, da prvoedstvo sestavi o tem primeren spis, kteri se pošlje c. kr. namestniku. — Telegrafni uradnik, Slovenec gosp. Zor, prestavljen je iz Trsta v Bregence. Katoliško društvo ima že 2000 družabnikov. „Osservatore“ piše, da je 3. dan t. m. vojak iz okolice bil za stavo na dražon prišel v mesto. Zarad nepokoja bivšega 1. dan t. m., izročili so se deželnemu sodišču v preiskovanje tudi ti ljudje kranjsko-slovenskega imena: Zelnik, Trampuš, Presiren.

Ne vidimo torej zopet jasno, da je Slovan res pohleven zajec, kader mu je braniti svojih naročnih pravic, in razkačen tiger, kader odpade in divja proti svoji krvi? — Dalje: ali se ni Slovincem od Lahov učiti krepkega postopanja? Ne moremo še reči, koliko misli o janjsko velški dogodbi storiti naš deželni zbor, a to moremo reči, da naše politično društvo „Slovenija“ ni pokazalo poguma, kolikor bi se ga bilo nadejati, ter da „Novice“ in „Triglav“, ktera sta prvakom v rokah, nista si upala pisati, kakor je bilo treba, in da o poslednji izjanski dogodbi celó molčita.

III.

Minoli sti dve nedelji . . .
Onizim navadno ide vsako jutro po rogljiček v pečnico.
Nekega jutra mu prihiti naproti Vasilisa. „Bog te sprejmi, Onizim Sergejič.“
Onizim se pooblači, a vendar nekamo mirno odzdravi: „Bog te vslji!“

„Zakaj vas pa nikoli ni k nam, Onizim Sergejič!“
Onizim mračno pogleda Vasiliso: „Čemu? saj mi ne dadeš čaja!“
„I, saj ti ga dadem rada, Onizim Sergejič, samo pridite, orumljen bode.“

Onizim se milo nasmeje: „No, če pa je tako . . .“
„Kedaj tedaj, prijatelj, kedaj?“
„Kedaj? . . . Eh ti . . .“
„Denes zvečer, ali je prav?“
„Dobro, pridem,“ — obljubi, odide in leno korači domú. Tistega dne zvečer v majhnej izbi pri neugodnej mizi Onizim sedi Vasilisi nasproti. V medlo žoltem stroji na mizi vrva čaj, v drugem koti pri vratih pa je zaboj z visečo ključalnico. Na zaboji leži gromada starih cunj. Po stenah vise obrazi s pajčevino omreženi. Onizim in Vasilisa molčita in pijeta čaj, gledata drug drugega in dolgo časa po rokah valjata vsak svoj kosec sladkora tako, kakor bi se jima ne ljubilo srebat čaja. Naposled sta vendar izpraznila posodostroji in z dnem navzgor povezneta vsak svojo čašo z napisoma: „na spin“ in „iz ljubezni“, otareta si pot in jameta prijazno razgovarjati se.

„Nu, Onizim Sergejič, kaj pa vaš gospod —?“ povpraša Vasilisa da ni dogovorila.

„Kaj moj gospod . . .“ — odgovori Onizim, „kaj bi delal; a zakaj ste povprašali to?“

„I zato.“

„Saj vam je“ — Onizim pljune — „saj vam je, če se ne motim, pisal, kaj ne?“

„Pisal.“

Onizim stresne z glavo nadnavadno mirnega obraza. „Gledi ga no, gledi!“ — hripavo začudi se in zaničljivo nasmehne se, „kaj pa vam je pisal?“ povpraša.

„Različnosti; pravi, da sem gospodičina Vasilisa Timofejevna; naj nikar ne menim, da bi me rad žalil, pa še mnogo drugega . . . A kako pa kaj počenja, kakov je?“

„Živi,“ — Onizim hladno odgovori.

„Ali je hudooben?“

„Ni; kaj pa vi, ali vam dopada?“

Vasilisa se nasmehne in v tla vpre oči.

„No,“ — zagodrnja Onizim.

„Kaj,“ — vendar spregovori Vasilisa . . . on je . . . gospod . . . Umeje se, da jaz . . . no, in on že . . . saj sami znate.“

„Ka bi ne vedel?“ — resno potrdi Onizim.

„Vi morebiti vse veste . . .“

Vasilisa se jame vidno raznemati. „Povedite gospodu, da se ne . . . ne jezim na-nj . . . in da bi . . .“ zmanjka besede Vasilisi.

„Umejem,“ — pové Onizim in mirno vstane. „Umejem. Hvala vam za gostoljubnost.“

„Naj me ne zabi vaša ljubeznjivost.“

„Že dobro, z Bogom.“

Onizim se približa durim. Tolsta ženska stopi v čunnato. „Sprejmi vas Gospod Bog,“ — ogovori ga. Onizim Sergejič.

„Hvala, Praskovije Ivanovna,“ — odzdravi Onizim, in oba malo postojita vpricho drug drugega.

Iz Vranjskega 8. avg. [Izv. dop.] Silno smo se zavzeli strahopetnosti celjskih nemškutarjev, da si ne upajo javen shod napraviti. Iz našega okraja bi se nas bilo ogromno število vdeležilo shoda, da bi bili nemškutarjem pokazali, da oni nimajo na naši zemlji o našem programu in naših potrebah sklepati.

Sliši se, da hoče odbor vranske čitalnice na 18. t. m., ker je ravno beseda in veliki ples v dvorani čitalnični, veljavne slovenske može iz savinske doline povabiti, da bi se zarad tabora v vranjskem okraju pogovorili.

Lepšega prostora za zborovanje v celem okraju ni, kakor v Terčci 8 minut od trga v Grličevi dobri, v kateri 15 do 20 tisoč ljudi v senci lahko taboruje in je tudi nekoliko na griči. Vdeležba bo po mojemnenju ogromna ker bi sosedni Kranjci, in može iz okrajev se lahko in radi udeležili. Pri programu naj bi se pri tistem, kar so lani v Žavcu sklepali, ostalo samo vprašanja, kako bi se dali stroški za vsako letno „širnanje“ savine iz deželnega zaloga dobiti. —

Kdor naš okraj pozna, vedel bo, koliko dobrega sveta je Savina na braslovški, kakor tudi na povzelski strani odnesla. Ne morejo posamezne vasi proti deroči Savini zagraditi se, ako ne dobodo iz deželnega zaklada pomoči. Lani so nekatere vasi iz okrajne blagajnice 345 gl. a. v. za nakupovanja potrebnega lesa dobile, ali kaj, ko je premalo bilo, le potrebne zgrade popraviti. Ako se za to reč resno poprijejo ne bo, še znajo sčasoma nekatere vasi proti Hrvaški splavati.

Iz Volovskega, 5. avg. [Izv. dop.] Nanašaje se na svoj zadnji dopis Vam poročam veselo novico, katero zajmem iz najbolj zanesljivega vira, da je c. kr. osrednja pomorska oblast dostojno rešila pritožbo, katero jej je bilo občinsko glavarstvo v Kastvi izročilo zaradi vidnega preziranjia §. 19 državnih osnovnih postav, o čemur sem Vam naznanjal v svojem zadnjem pismu. Osrednja oblastnija je c. kr. luko-zdravilskemu poslovodstvu Volovskemu ostro zavrnila njegovo nepravilno postopanje gledé rabe slovanskega jezika in mu naložila strogo se držati v ustavi nam danih ustavnih pravic. Kamo sreče, ko bi se od vseh viših oblastnij enake neprilčnosti tako naglo in naravnost zavračale, onda bi bil §. 19 res nekaj vreden, in mi bi ga bili tako hvaležni, kakor smo veseli pravičnosti c. kr. osrednje pomorske oblasti v Trstu. Žalostno ostaja le to, da so take prikazni tako osamele, in da se veselimo, če smo si ustavno nam zagotovljene pravice po pritožbah pripravljeni. Da bi kmalu postalo bolje!

Iz tržaške okolice 4. avgusta. [Izv. dop.] Ker je že „Slovenski Narod“ nekaj črhnil o vodji proseških žandarjev, naj tudi jaz naznamim kolikor mi je o tem znanu. V nedeljo 25. p. m. so fantje proseški napravili si svoj narodni ples pod milim nebom, kakor je že stara slovenska navada. Ni tedaj čudež, ako so na avstrijsko-slovenskih pokrajinah okinčali plešišče zastavami, kar se je v tržaški okolici že večkrat primerilo, še predno nas je s gosp. Giskra srečil s svojo liberalnostjo, in tudi prej ko smo imeli Bratiča za varuha s svojimi trabanti, ki pri vsaki priložnosti na to delajo, da bi le mogli mirne, prestolu in postavi zmirom zveste okoličane držati in čez nekatere svoj stруп, kojega že več časa v sebi gojijo, razlivati. Tako so skušali tudi tisto nedeljo, ko so slovensko zastavo, ki je na istem kolu, pod cesarsko vibrala, ob štirih popoldne ravno ko je vse mlado in staro privrelo na plešišče, zapovedali dol vzeti, brez posebnega pooblastila. To je ljudstvo strašno znenmirilo, za kar bi jim bili fantje in možji radi pozneje pokazali, da se ne bojijo cele Bratičeve garde, in gotov boj bi bil, če bi jih ne bil neki narodnjak tolažil in prosil, naj se pomirijo, da si ne nakopajo velike nesreče na svojo vas, kar so potem tudi ubogali in preslo je vse v redu. — Vprašanje je pa, ali bodo kaj storile dotične gosposke zoper tako ljudsko ščuvanje? Ali ni postava tudi za take, ki bi mogli za javni red skrbeti? Ti hudobneži nalašč ljudstvo dražijo, da bi le mogli potem sporočati o „provocazionih“, kakor jih „Cittadino“ imenuje, na Kranjskem pa „bauernekcesse.“

Kdo je tukaj provociral? Le c. k. žandarji, katere mora iz krvavo

„No, z Bogom,“ — naposled poslovi se Onizim.

„Z Bogom, Onizim Sergejič,“ — odgovori babuša.

Onizim pride domu. Pétuškov leži na postelji in gleda v strop. „Kje si bil?“ — poprašga ga.

„Kje . . .“ — Onizim je imel navadno, da je oponosno ponovil vsakega vprašanja zadnje besede, „nekje sem bil zaradi vaših zadev.“

„Zaradi kakih?“

„Ali ne znate? — Bil čem pri Vasilisi.“

Pétuškov mežkne in nekaj ga prešine.

„Tako je to tako, gledite,“ — Onizim hladno pristavi in zopet živeža dihne v nos, „tako je to. Vi ste zmerom takovi; Vasilisa vas pozdravlja.“

„Ali res?“

„Ali res? Prav res! Rekla je, naj vas opomnim, zakaj vas ni tje kaje nikoli. Zakaj ne greste nikoli nikamor, vprašala me je.“

„No, kaj pa si ti odgovoril?“

„Kaj jaz? Rekel sem jej: ti si abotna, taki ljudje bodo ne mara hodili k tebi! Pridi ti sama k njemu.“

„Ka pa ona?“

„Kaj ona. Ona . . . ničesa . . .“

„Ali kako to? ničesa?“

„I nu, ničesa?“

Pétuškov malo pomolči. „No, ali pride?“

Onizim stresne z glavo. „Pride! . . Vi ste prenašli, milostivi gospodi! Pride! Ne! Kaj se vam neki zljubi še?“

(Dalje prih.)

zasluženi dnarji naše ljudstvo rediti. V koliko nesrečo bi bili oni kmalo naše ljudi pripravili? Slišal sem za gotovo, in če je treba prič imamo tudi, da se je g. Lorbert „führer“ tako-le izrazil: Dol mora iti slovenska zastava, če ne z lepó, pa z grdo; če nismo dosti mi (to-je žandarji) in 7 policajev, imamo še financó in tudi municijóna bo dovolj. Tako se je odrezal naš varuh, kamor ga ni treba. Kako je bilo pa tisti dan, ko so tržaškega župana instalirali, ko je gosp. L. . . a vpríčo Vas g. „führer“, na svojo hišo obesil avstrijsko belo-rudečo zastavo, na katero je pa omenjeni gospod še zelen grb iz papirja utisnil? Ali ste to naznali dotični gosposki, ali pa vašemu general-komandantu Bratiču, ki misli vse okoličane v kozji rog ugnati? Saj spada tudi omenjeni gospod L. med okoličane. Gotovo bi moral g. Bratič klicati omenjenega gospoda na paragrafe, kar se pa ni še dozdej zgodilo. Zakaj gledate skoz prste na take, ki si upajo na avstrijske zastave vtikati barve, ki niso bile še nikoli dovoljene razvijati se. Slovensko pa, ki jo je cesar Ferdinand I. leta 1836 z dekretom dovolil se za brezpostavno upate v narbolj nevarnem času vsred tisočev ljudi iz kola jemati? Ako ste imeli pooblastenje, morali ste to storiti popred, dokler ni še toliko ljudstva zbranega bilo; saj je že ob šestih zjutraj bila gor djana.

To smo doživeli v novi eri liberalizma; kar Prosek stoji, nismo še imeli take garde.

Upamo, da bo dotična gosposka to stvar na tanko prei kala in tudi odpravila take može, ki so veliko več v kvar, nego v korist ljudstvu in vladi sami.

Iz Dunaja 7. avg. [Izv. pop.] — Prišlo je že tako daleč, da že naši zapečnikarski meščanje med seboj ne zaupajo, da bi zdanja vlada dolgo na krmilu ostala. Čul sem dva taka politikarja, ki sta stavo med seboj storila, ali bode ministerstvo prihodnje novo leto preživelo, ali ne. Dunajčan je lehkomišljeno zaupen, torej se mi to imenitno znamenje zdi. Tudi se zdaj v pogovorih mnogo posvetovanj čuje, ali bode dunajsko mesto res tako mnogo izgubilo na svoji velikosti in veljavi, ako se Avstrija federativno prestroji, kar je neogibno. Črnogledci so včasih prerokovali, da kakor brž prestane Dunaj biti središče cesarstva, bode po nekterih njegovih ulicah jela trava rasti. V tem je tudi vzroka iskati, kakor sem že v enem dopisu rekel, da se skoro vse dunajsko časopisje z vsemi štirimi oteplje še misli federalizma. Zdaj je prišlo pa že vendar do tega, da se začenjajo tolažiti in ukrepati, da Dunaju vendar ne bode taka sila, ker je središče železnične mreže itd. Kakor se je torej Danaj otrešel svojega centralizma, tako se bo sicer s kislim obrazom, pa vendar le, tudi dualizma. Notranja politika zdaj popolnoma spi. Le Beust in Kuhn imata v delegacijah težave. Ni čuda torej, da se je o obéh začelo ugibati, da utegneta spoddrsni. Beust posebno Prusiji nasproti nima sreče. Kar govori, severnim Nemcem ni po volji. Kar piše, vse premešetijo Bismarkovi listi v Berlinu. On pa pri vseh svojih talentih nima pravih meril. Na zunaj in na znotraj bi rad ustregel, pa ne ustreže nikjeri. Tako visi tudi on na niti, kakor njegovo parlamentarno cislajtansko ministerstvo, katero ima, kakor je videti le eno željo: srečno preživeti in prestatí deželne zборе t. j. česki, gališki, slovenske in tirolski zbor. — Sicer pa je zdaj klostersko vprašanje na dnevnem redu. Dunajski mestni zbor je v dveh sejah o klostrih sklepal. Nemec ima že to lastnost, da v teoriji poprime prvo stvar, ki mu pride in jo povelja in mnogo kriči. Tako se tudi v tem vprašanji, celo po mnenji treznih liberalcev, mnogo čez ojnice udarja. Gotovo je prav, da država skrbi, da se krivice ne godé. V tej skrbi pa ne sme tako daleč iti, da iz svobode nastane nasilje.

Iz Prage 6. avg. [Iz. dop.] Na „zdravo pamet“ prebivalstva se je v Avstriji posebno gledé Slovanov od strani vlade zmerom zidalo. Samo nekoliko fantastičnih voditeljev, ščuvancev, zapeljivcev je, narod misli tako kakor mi — rekali so nemški birokrati vselej. Tako tudi o Čehih. Še pred dnevoma leti so po Dunaji vse vprek prorokovali, da jutri ali pojutranjem česki narod dá Riegru, Sladkovskemu itd. brco in pridirja v rajhsrat. Zdaj začjenja tudi vlada spoznavati, da je opozicija na Českem ves narod, da je trdovratna, da se ne ukrotiti. V svoji obupnosti vladni praški listi pravijo „vi ste sicer umetno kvas postavili v narod, ali res je vzhajal v celem narodu. Nekoliko svojih tirjatev hoste dosegli, a vseh ne.“ Torej spoznanje je nemška vlada že dobila. Temu nasproti pa „Narodni Listy“ kličejo ministerstvu: „Ne moremo vam povedati niti sto delov tega, kar česki narod od vas misli. Pošlite sami enega kolega v naše ljudstvo, naj pride kateri izmed vas, naj vpraša na kacam taboru katerega koli češkega občana in slišal bo take, da spati ne bo mogel. Dobro bi bilo, da to storite, potem bi še le poznali moč česke opozicije.“

Česko politično društvo „Slovanska Lipa“ je vsled naredbe c. kr. policajnega vodstva razpuščeno. Vzrok temu je, da je c. kr. vlada našla, ka so sklepi tega društva, vsacega Čeha, ki ne voli deklarante za izdajalca na na česki domovini zaznamovati, proti ustavi in proti kazenskemu zakoniku. Starosta tega društva dr. Sladkovsky kateri je v imenu „Slov. Lipe“ v omenjenem smislu oklic podpisal in razposlal, bode dobil pravdo. Ker je Sladkovsky eden najpriljubljenejših voditeljev českih, bode preiskovanje zoper njega v vsem narodu veliko senzacijo napravilo. Ali si bode pa vlada kaj okorostila pri Čehih, ako ostro postopa proti tacim možem, kakor je Sladkovsky, to je važno vprašanje in odgovor nanj ne težak.

Politični razgled.

Ministerstvo je v „Wien. Ztg.“ objavilo ukaz, da se odslej ne sme noben duhovnik (kakor tudi menih in nuna) zapirati na samem in samo na voljo škofovo ali klosterskega glavarja, ako tega prostovoljno sam no če. Tistim pa, kateri se bodo sami udali volji svojim višim, mora se dati zdravju primerna ječa, ktera se mora kontrolirati ali od škofov ali od okrajnih glavarjev.

Dunajska vlada ima spet nov križ — s c. k. namestniki. Komaj je ajerski Mescery odstopil, že se čuje, da hote salcburški, linški in in-

sbruski tudi odpovedati svoji službi. Vladni listi delajo kisle obraze, menj odvisni pa v tem vidijo, da se morda kaže tu vresničenje pregovora: „podgane zapuščajo potapljačje se barko;“ ker čutijo, da ministerstvo utegne kmalu pasti, hote se ob pravem času pod streho spraviti, da bodo lahko tudi drugi sistemi služili, in ministerstvu, ki pride za tem. „Vaterland“ o Mescerju naravnost trdi, da je zaradi tega odstopil, ker kot star birokrat pozná, da po soparici pride dež.

Poljaki so hoteli praznovati spomin tako imenovane lublinske unije, t. j. zveze Poljakov z Rusini in Litovci. Vlada do zdaj tega praznovanja ni dovolila. Ker Rusini ne morejo biti veseli, da so z lublinsko unijo prišli Poljakom v gospodarstvo, protestujejo v svojih časopisih zoper to praznovanje.

Bolgari so začeli v Bukareštu izdajati nov politični časopis „Otečestvo.“ Veseliti mora vsacega Slovana to, da je program tega lista vseslovensk, da se torej popolnoma odteza tisti bolgarski stranki, ki je dozdej čudno separatistično politiko imela.

V delegaciji ogerskega zbora je vprašal Petronay Beusta, kako je to, da na romanski meji nimajo ogerski državljani miru od Romanov, in če je res, da so oborožene romanske čete sovražno prestopile erdeljsko mejo. Baron Orczy je v imenu Beustovega takoj odgovorjal in rekel, da te praske nimajo nobenega pomena. Meja ni prav določena, pa se bode določila. Res je sicer, da je romanska vlada 720 vojakov in 12 kanonov na avstrijsko-ogersko mejo v Krasno postavila, a od avstrijske strani se bode to krdečo opazovalo in ako mejo prestopi, je preskrbljeno, da se spodobno in odvažno zapodi nazaj.

Zastran vojaške granice se pritožuje zdaj ogrski minister Andraš, da se tam zelo zoper zedinjenje z Ogersko agitira, ter da se ta agitacija, ki od oficirjev izhaja, podpira iz vojne ministerstva. Andraš je več graničarjev z imenom povedal, kateri stoje gibanju na čelu. Na Dunaji pa vojaške granice in graničarjev ne mislijo še tako brž Magjarem izročiti, ker menijo, da jih bode še treba za kako silno pomoč.

Turškega sultana in podkralja egiptskega hoče diplomacija spet sprijazniti. Anglija je v tem smislu nasvetovala Francoski, da bi delale spravo skupaj.

Razne stvari.

* (Na pripravniki mariborski) so se pri poskušnji sledeči gospodje pripravniki zaspobnespoznali, da morejo učiti na ljudskih šolah: Janez Brašič, Jul. Flis, Frid. Hirs, Fr. Jurkovič, Janez Jurša, Fr. Košutnik, Al. Murkovič, Sim. Ornik, Jan. Robič, Jož. Šinko, Ant. Slajnič in J. Srabotnik. — Naj bi novopotrjeni nikdar ne pozabili, da bo izročena jim mladina skoraj skoz in skoz slovenske krvi!

* (Študentovski zbor.) C. kr. deželna vlada v Ljubljani je študentovski zbor, ki bode 4. sept. t. l. na znanje vzela in to z dopisom št. 1102/Pr. naznanila.

* (Družba sv. Mohorja) se je to leto zopet za mnogo pomnožila. Število vseh družnikov, letnih in dosmrtnih je 13.666, po tem takem 3208 več od lani. Ako pogledamo na posamezne škofije, vidimo, da je v Gorški priraslo 281, v Krški 132, v Lavant. 1374, v Ljublj. 990, v Tržaški 106, v Sečnovski 24, v Poreški 50 in raznih drugih škofijah 51 udov. Ustanovnikov se je 31 na novo oglasilo. Vsak družnik dobi letos sedmero bukev, namreč: 1. Življenje svetnikov IV. snopič; — 2. Kristusovo življenje in smrt II. snopič — 3. Domače in tuje živali II. del; 4. Umni gospodar, spisai Jančar; — 5. Baraga, spisal prof. Dr. Vončina; — 6. Perpetua, spisal prof. Lesar in 7. Koledarček za leto 1870, vsega vkup okoli 80 tiskanih pol.

* (Predelsko železnico) zdaj prav pridno merijo. Med Trbižem in Gorico ima čez moč opraviti 40 inženirjev pod vodstvom ministerstvenega komisarja gosp. F. Leonhardt-a, kateri imajo svoj uradni sedež za zdaj v Bovecu. Konec tega meseca vzamejo na pomoč še 40 izsolanih tehnikarjev. Te dni je pohodil črto med Rabeljuom in Bovecem gosp. viši nadzornik od glavnega železniškega nadzorstva na Dunaji, g. Hofman. Ta Predelski kos je najtežji. Pri Logu, kjer se pride iz predora (tunela), misli izpeljati gosp. H. neko posebno umetno delo, tako da ne bo po tem treba težavnih del (po dosedanjih načrtih) ob Koritnici in tudi ne čez toliko potokov mostov narejati. Po najnovejšem načrtu bi imela biti črta precej krajša. Sploh se po novem merjenju in mnogih krajih od poprejšnjega načrta odstopa.

* (Za kratek čas.) G. A. Lasnik je poleg zadnjega oklica celjskih ustavoljubnežev v imenu svojih tovarišev poslal Antonu Tomšiču to-le naivno pismo: „Blagorodni gospod! Iz povabila k zboru ustavoljubnežev sklicanem na 8. dan avgusta v Celje, ktero ste kakor pišete, dobili od prijateljske strani in iz priloženega spremenjenega programa boste razvideli namen in obseg tega zbora. Če se je od nekompetentne strani poskušalo ta zbor spremeniti v tabor, in če ta poskušnja ni obveljala, krivi so temu samo tisti gospodje, ki so kaj takega poskušali. Po programu so se morali govorniki sami in za odločene točke programa oglašiti in morajo, kakor je iz programa razvidno, biti naši privrženci. Ker pa ste ne le Vi, ampak tudi drugi imenovani gospodje, ktere ste kot govornike oglasili, podpisani na pozivu tiskanem v „Slov. Narodu“ in pribitem na vseh cestnih oglih, in ker se Vaš poziv naravnost in ščevalno protivi naši stranki, ne moremo Vas s pritliklino vred (Euer wohlgeboren sammt anhang — wie fein! pustiti veljati kot naše privržence (parteiigenossen — kako milostljivo!) in morate tej okoliščini pripisati, ako Vas in Vaših tovarišev nismo vpisali med govornike (kako pogumno!). Izvolite torej Vi to naznaniti onim gospodom, kateri so Vas, kakor je videti, bili pooblastili, ker nam njih adrese niso znane.“ Tako pismo. Dostavljati mu ni treba dosti. Gospodje v Celji sami priznavajo, da je bil g. Tomšič pooblaščen naznaniti slovenske govornike in vendar še tirjajo, da bi se morali še sami oglašati. Odbor ustavoljubnežev naj bi enega svojih juristov naprosil, da bi jim enkrat bral eno poglavje o pooblaščenju, potem bode videli, kako so se s svojo tirjatvo urezali — v svoje meso.

Za posamezne točke se ni nihče oglašil, pač pa se je oznanilo, da je vsak slovenskih govornikov pripravljen govoriti o vseh programovih točkah. Tega pač ne morejo razumeti g. ustavoljubneži, ki se svoje govornike na pamet naučé, potem pa vendar še iz (tujega?) koncepta beró. — Slovenci bi se bili borili z močjo duha in prepričanja, — ustavoljubneži samo s tem, kar jim bo dala slaba — memorija.

* (Rodila se smešna miš!) Celjskega verfassungstaga odbor je naročil bil na železnici poseben vlak, 13 voz. Ta vlak bi bil imel neštevilno Gradčanov in Mariborcev dopeljati v Celje. Včeraj v jutro se je peljalo skozi Maribor na teh 13 vozovih 17 gotovih mož od „verfassungstreue“. Kakor smo jim na lici videli, niso posebnega navdušenja čutili. Celo železniški uradniki, stare kozmopolitične duše, se niso mogli zdržati smeha nad tem originalnim vlakom 13 naročenih pa praznih vagonov.

* (V Trstu) so prišli 4 mladenči v neko tobakarnico, kjer se prodajajo tudi časniki. Eden vpraša, ali se prodajajo tudi slovenski časniki. Odgovori se mu, da. Na to odvrne: „Spominjajte se, da jih v prihodnje ne bote več prodajali.“ „Saj policija je to dovolila,“ pravi prodajavec. „Policija ne ukaže nič, mi ukažemo.“ Menda nikjer na svetu se svoboda tako z nogami ne tepta, kakor v Trstu. — En okoličan, Tržaški stražnik okoličnega bataljona na Greti, je vadljaj, da se upa v uniformi, v obleki okoličnega bataljona iti v mesto. Bil je vinjen in je šel, uboga žena njegova za njim (bala se je namreč, da ga meščani pobijejo.) Ko ga ljudje v mestu zagledajo, začnejo živžgati in zabavljati in zbirati se krog njega. Policija ga je spravila pod streho, da se je streznil. — Vinum facit rusticum — optime de patria sentientem!

* (Ena petarda) je v Gorici počila v saboto, 31. jul. zvečer pred farno cerkvijo sv. Ignacija na Travniku. — Kakor se v Gorici že dalj časa niti za bombe same, nihče več ne zmeni — ker se nam zdi to enaka igrača, kakor kedar se otroci s pušnimi kapiami igrajo — tako tudi ne za njih pomen in namen, bilo bi dobro, ko bi naši umetni ognjedelci v prihodnje pri vsaki petardi kak listek s posvetilnim napisom pustili, da bodo ljudje vedeli, kaj ali koga da slavijo. 31. jul. je bil sv. Ignacij; so hoteli mar njega počastiti? ali njegove vojščake (jezuite)? ali cesarske vojake v bližnji kosarni? ali so hoteli le pokazati svoj junaški pogum policiji? (Dom.)

* (Dvema gospodoma se ne dá služiti), namreč razgrajajoči politiki in svojemu poklicu. To se je pokazalo na viši realki v Ljubljani. G. šolski nadzornik Herman je spremljan po g. gimn. profesorju Hönigu te dni obiskal ljubljansko realko in se je, kakor ve „Triglav“ pripovedovati prav slabo izrekel o izgojevanju učiteljev. G. učitelj Pirker bi torej bolje storil, ko bi pazil na zavod, na katerem ima svojo službo, nego da snuje v očitnih zborih promemorije, ki deželo dražijo in črnijo pred vlado.

* (Amerikansko-slovenske reči.) — „Danica“ poroča: 31. mal. serp. nas je obiskal ameriški trgovec g. Jože Stariha, Semičan, ki je prišel domú po opravih in se čez dva meseca zopet v svojo domovino vrne. Biva v št. Pavlu, kjer je zdaj g. Nace Tomazin, ki nam je poslal znamenitih fotografij, med kterimi je stolna cerkev in škofija v št. Pavlu. — Povedal nam je g. Stariha, da misijonar Buh je na potovanju na Kranjsko; g. Trobec ima priti spomladi. Sin brata Starihovega, Janez Stariha, bo imel čez dva meseca novo mašo. Bil je v 8. šoli v Novem mestu. Tudi sosedov sin Jožef Štrukelj se uči na duhovstvo. Študirata pa v Milwaukee-i. Tako Kranjec razodeva povsod svojega pobožnega duha, pa tudi lepe zmožnosti, s kterimi si naprej pomaga. Pravil je g. Stariha, da Kranjec v svojih družinah ohranjuje svojo slovensko besedo, pa da jih je že veliko. V nekem kraju imajo p o dvakrat na leto v svojem slovenskem jeziku duhovno opravilo, in scasoma je vendar upati, da napravijo svojo slovensko naselbo z domačim duhovskim pastirstvom za-se.

* (Krvav boj dalmatinskih Slovanov z italijanskimi pomorskimi vojaki.) O krvavem sporu med Dalmatinci in Lahi smo ob kratkem naznanjali v enem zadnjih političnih razgledov. Praška „Polit.“ prinaša o tej pomenljivi dogodbi izvirno poročilo naravnost iz Šibenika, kjer se je v krvi spor vršil. „Vedeti se mora, da je Šibenik — piše poročevalec — eno prvih primorskih prostoršč Dalmacije in po svojem prebivalstvu vse skozi slovansk, k večjemu izvzemši nekoliko patricijev, ki so se iz Italije že prej naselili k nam. Ti naseljenci so bili veseli, ko je italijanska vojna barka v luko prišla in so takoj oficirje v svojo laško kazino povabili. Razen oficirjev ladije je na suho stopilo tudi mnogo ladijskih prostakov (matrozov), ki so šli v krémo in tam mnogo pijančevali. Pijani so le ti pustili krémo in srečavši enega slovanskega moža vprašali ga: „ali ljubiš bolj cesarja ali našega italijanskega kralja Viktor Emanuela?“ Mož je odgovoril, da ljubi avstrijskega cesarja in da mu drugi mogotci niso nič mar. Matrozi so začeli zmerjati ga. Prišlo je še več domačinov blizu, Italijani so jim rekli: vi dalmatinski Slovanje ste bili od nekdaj hlapeci Benečanov; tudi naši podložni boste morali biti, zaupite znami: „viva Garibaldi! Viva l'Italia!“ Zdajci so se domačini, ki se jih je bilo hitro več nabralo, razsrdili in so Italijani pretili. To videč prideta tudi dva žandarja, ki sta hotela miriti. Matrozi so potegnili orožje in pali črez žandarja ter ju ranili. Zdaj pa se je začel boj. Italijanski matrozi so se morali v beg spustiti, Dalmatinci pa za njimi, velik hrup je bil po mestu. Matrozi so bežali do kazino, kjer so bili njih oficirji. Oficirjem in vojakom je bilo z orožjem v roki težko pot delati si, da so ubegli do barke. Nekteri bežeči matrozi so se bili v hišah italijanisinov poskrili in so bili v veliki nevarnosti. Barka je potem odplula. Ker med prebivalci razdraženost raste, prosili so italijanissimi v Šibeniku vojaško pomoč iz Zadra in Spljeta.“ — Italijanski listi popisujejo to dogodbo kot še bolj krvavo. Po najnovejših poročilih je tudi sodnijska preiskava pokazala, da so začetka krivi Italijani. Dogodba je važna, ker obseva avstrijsko-italijansko prijateljstvo, še bolj pa ker jasno kaže Italijanom, da zastonj škilijo čez morje sem, kjer za nje ne maramo, da torej vendar še ne bo tako brž vihrala njih zastava pri Ljubljani.